

Transparency International

Индекс за възприемане на корупцията

2009

Индексът за възприемане на корупцията

Корупционният индекс представлява комплексен индикатор, базиран на информация, получена от изследвания на авторитетни международни институции. Индексът на Transparency International измерва нивото на политическа и административна корупция в дадена страна, както го възприемат представителите на бизнеса, анализатори от целия свят, включително и експерти от изследваните държави. Стойността му варира от 10 – показател за ниско ниво на корупция, до 0 – показател за високо ниво на корупция.

Резултатите от CPI през 2009 година ясно показват зависимостта между продължителните военни и граждански конфликти в редица държави по света и разпространението на корупцията в тези страни. Отново в дъното на класацията са държави като Сомалия, Афганистан, Мианмар и Ирак, като стойностите на техния индекс бележат негативна тенденция. Изследването доказва, че когато основните институции са отслабени или несъществуващи, корупцията излиза извън контрол и води до ограбване на публичните ресурси в тези общества. От друга страна, дори държавите, намиращи се в челните позиции на класацията, се сблъскват с предизвикателствата на корупцията – за тях корупцията е един от факторите, които могат да възпрепятстват бързото възстановяване на техните икономики. Една от препоръките към държавите от Г-20 е да предприемат действия за по-ефикасен контрол и прозрачност в работата на институциите, които вземат решения, свързани с развитието на глобалната икономика и на отделните национални стопанства.

Индексът за възприемане на корупцията за 2009 година

През 2009 година Индексът за възприемане на корупцията на международната неправителствена организация Transparency International изследва нивото на корупцията в 180 държави. От създаването му през 1995 година изследването включва все повече държави, като през последната година техният брой е рекорден. Индексът за възприемане на корупцията за 2009 година е създаден на базата на 13 изследвания, предоставени на Transparency International в периода между 2008 и 2009 година и проведени от 10 независими институции.

Информацията за Индекса е предоставена на TI безвъзмездно. Институциите, които предоставят информация за CPI са: Световната банка, Economist Intelligence Unit, Freedom House, Световен икономически форум, IMD International – Институт за управленско развитие, Консултантска група за изследване на политическия и икономически риск, Фондация "Бертелсман", Азиатска банка за развитие, Африканска банка за развитие и Global Insights – Център за изследване на световните пазари. Тъй като сериозните промени, свързани с нивото на корупция в дадена страна протичат относително бавно, TI съставя Индекса на базата на осреднени стойности от две поредни години. Индексът за 2009 година се базира на изследвания, проведени в периода между 2008 и 2009 година.

Индексът на България

България е включена за първи път в Корупционния индекс на Transparency International през 1998 година със стойност 2.9 пункта. За периода от 1998 до 2002 година изследванията показват бавно, но стабилно повишение на неговите стойности. За периода от 2002 до 2007

година показателят на страната няма съществени промени и се движи около 4 пункта. Индексът на България през 2008 година отбелязва сериозен спад и е със стойност 3.6 пункта. През 2009 година индексът на страната се покачва до 3,6, като с този показател се нарежда на 71 място в класацията.

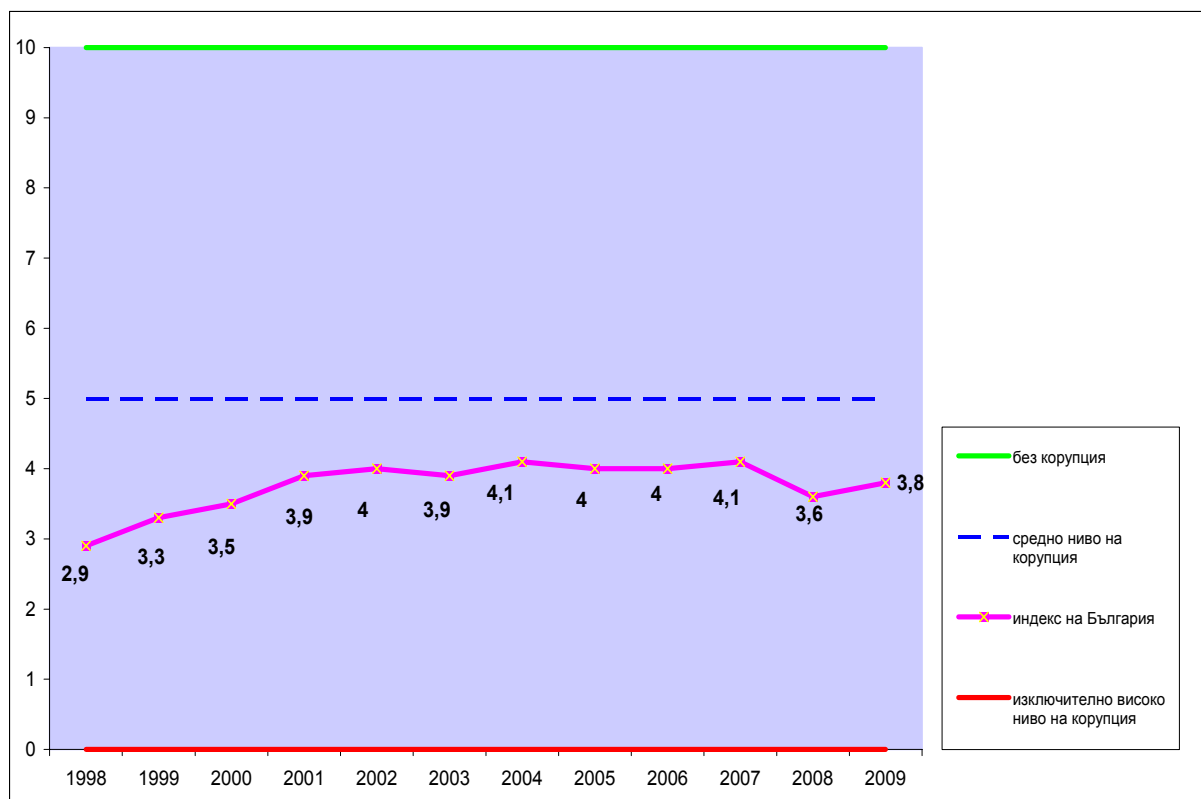
1998 – 2,9	2004 – 4,1
1999 – 3,3	2005 – 4,0
2000 – 3,5	2006 – 4,0
2001 – 3,9	2007 – 4,1
2002 – 4,0	2008 – 3,6
2003 – 3,9	<u>2009 – 3,8</u>

При определяне на Индекса за България през 2009 година са използвани 8 източника, предоставени от 6 независими една от друга институции:

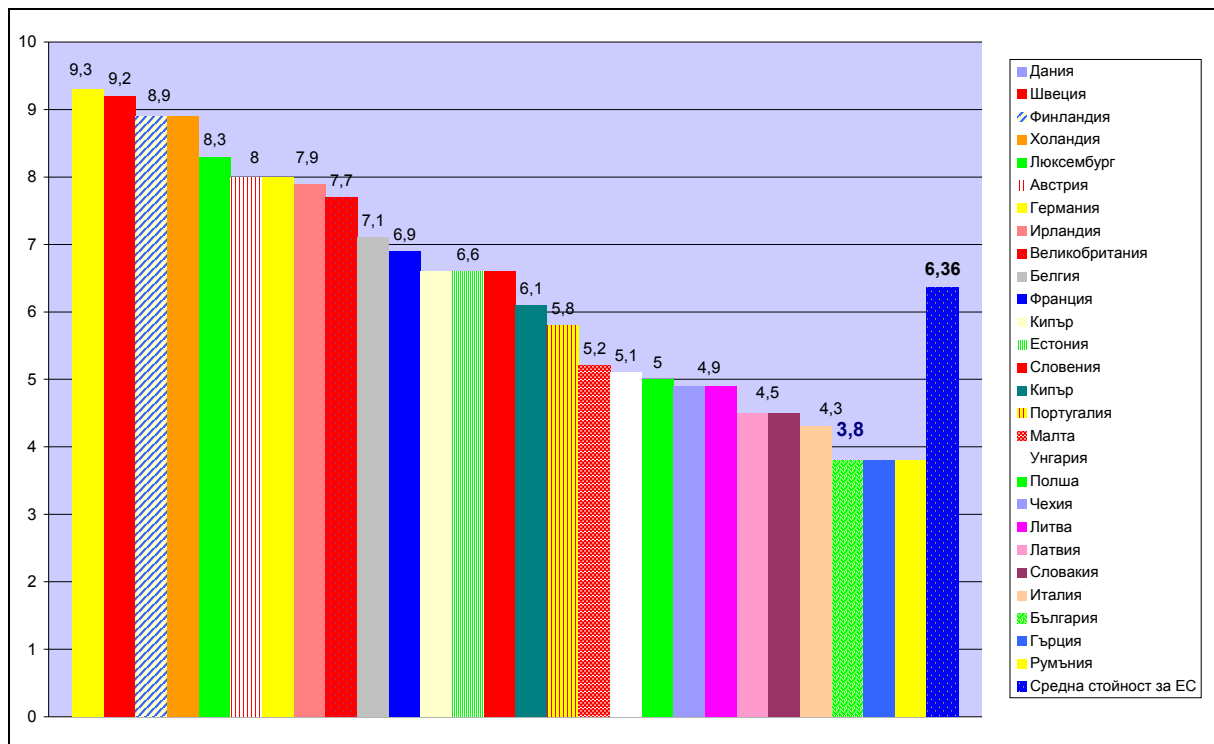
Индекс за трансформация на фондация "Бертелсман" за 2009 година; Изследване на потенциалните рискове и прогнози за страните на Икономист интелиджънс юнит за 2009 година; Изследване на Freedom House "Държави в преход" за 2009 година; Класация за оценка на риска за 2009 година на Global Insight (бивш Център за изследване на световните пазари); Доклад за световната конкурентноспособност за 2008 и 2009 година на Института за управленско развитие; Световен доклад за оценка на конкурентноспособността за 2008 и 2009 година на Световния икономически форум.

Индекс за възприятие на корупцията

Тенденции за България 1998 – 2009

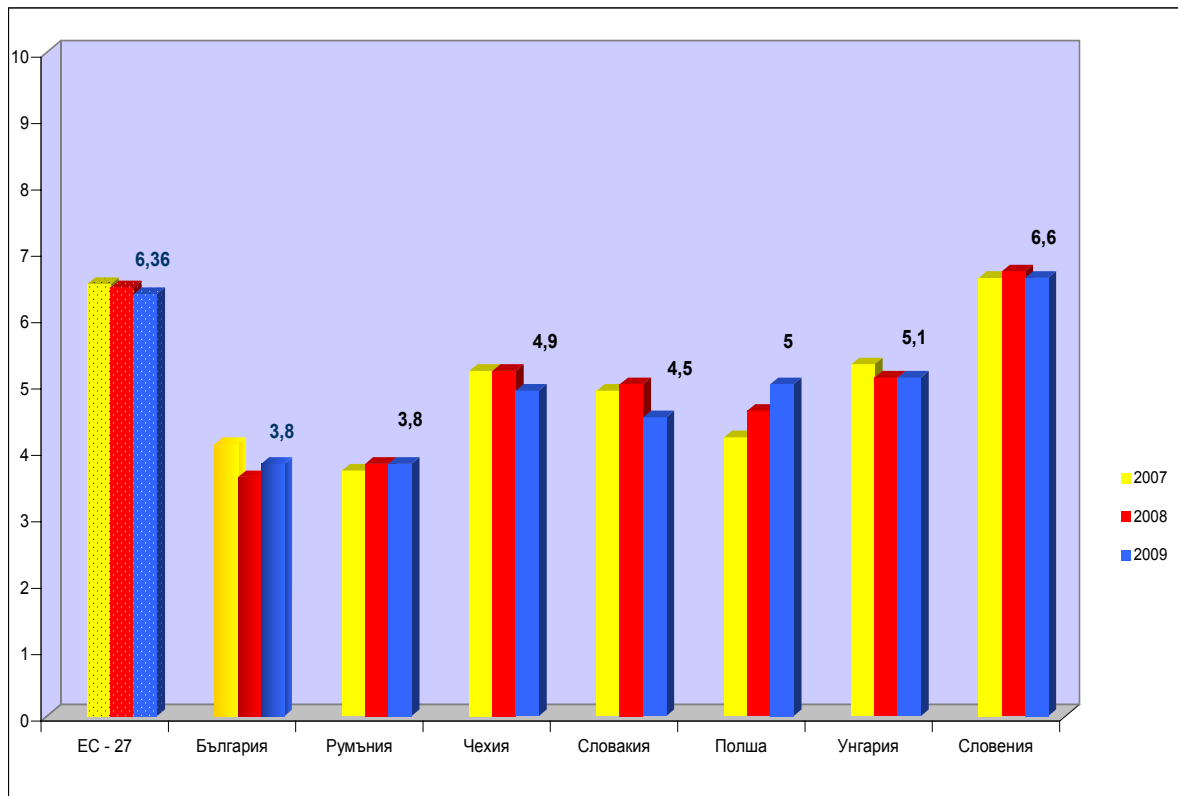
Индекс за възприятие на корупцията Дан ни за Европейския съюз

Индекс за възприятие на корупцията Тенденции в някои източноевропейски държави

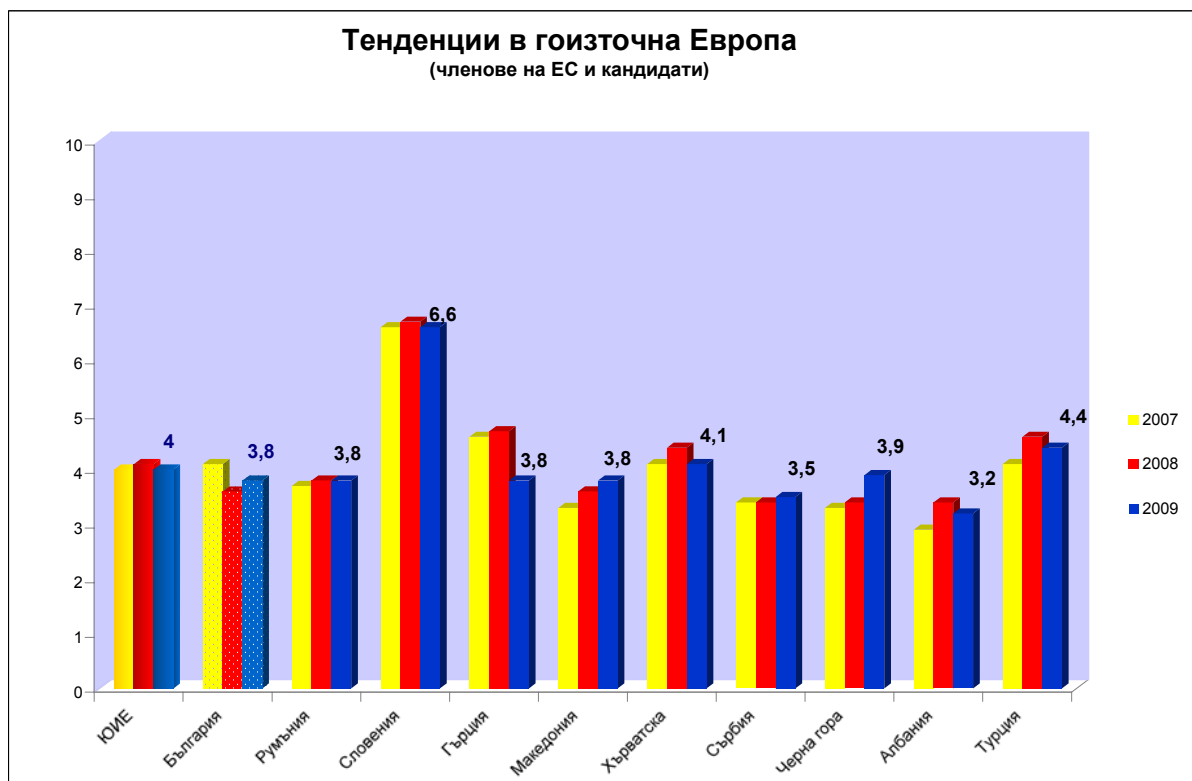
Данните на Индекса показват, че скандинавските държави отново доминират в челните позиции на класацията. Стойностите на тези страни през дванадесетте години от съществуването на Индекса за възприятие на корупцията свидетелстват за професионализъм и прозрачност в работата на публичната администрация, съчетани с устойчиво гражданско общество и активна гражданска култура. Първо място в европейската класация заема Дания (стойност на индекса 9,3), следвани от Швеция и Швейцария (9,2). Финландия отстъпва за поредна година в класацията, като стойността на нейния индекс пада под 9 (8,9) като същата стойност има и Холандия. Средната стойност на индекса за страните от Европейския съюз е 6,36. В сравнение с 2008 и 2007 година се забелязва известно понижаване както на средната стойност на индекса за целия ЕС, така и намаляване на индексите на редица европейски държави – най-сериозно е намалението на индекса на Чехия (от 5,2 през 2008 година до 4,5 през 2009 година), Словакия (от 5 до 4,5) Австрия (от 8,1 до 7,9), Испания (от 6,5 до 6,1) Португалия (от 6,1 до 5,8). Повишение отбелязват индексите на Полша (от 4,6 през 2008 година до 5,0 през 2009 година) и България (от 3,6 до 3,8).

Сред държавите от Централна и Източна Европа най-високи стойности на индекса имат Словения и Естония (6,6), а с най-слаби показатели и тази година остават България и Румъния (3,8). Докато България се бореше да докаже, че е извършила реформи в управлението на средствата от ЕС с цел да се получи блокираните финансови ресурси, парламентарните избори през юли 2009 година доведоха на власт ново правителство, чиято предизборна кампания се базира на антикорупционна платформа. През първите месеци на управление на новото правителство много случаи на корупция са внесени в съда. В резултат на това Европейският съюз обяви, че ще бъдат деблокирани стотици милиони евро. Предприети са реформи в митниците, в гранична полиция и в други институции, чиято цел е освобождаване на около 600 милиона евро от блокираните фондове. Въпреки това все още предстои да бъдат въведени реформи за ограничаване на политическата корупция и намаляване на организираната престъпност.

Индекс за възприятие на корупцията

Тенденции в Югоизточна Европа (държави-членки на ЕС и кандидатки)

**Индекс за възприятие на корупцията
на Transparency International – 2009 година**

Класация	Държава/територия	Индекс за 2009 *	Изследвания **	Най-висока и най-ниска оценка ***
1	Нова Зеландия	9,4	6	8,8 – 9,7
2	Дания	9,3	6	8,8 – 9,6
3	Сингапур	9,2	9	8,6 – 9,5
3	Швеция	9,2	6	8,8 – 9,5
5	Швейцария	9,0	6	8,8 – 9,2
6	Финландия	8,9	6	7,5 – 9,5
6	Холандия	8,9	6	8,5 – 9,2
8	Австралия	8,7	8	7,5 – 9,2
8	Канада	8,7	6	8,3 – 9,2
8	Исландия	8,7	4	6,7 – 9,6
11	Норвегия	8,6	6	7,4 – 9,2
12	Хонг Конг	8,2	8	7,5 – 8,9
12	Люксембург	8,2	6	6,7 – 9,1
14	Германия	8,0	6	7,5 – 8,8
14	Ирландия	8,0	6	7,5 – 8,8
16	Австрия	7,9	6	6,7 – 8,6
17	Япония	7,7	8	7,1 – 8,8
17	Великобритания	7,7	6	6,7 – 8,8
19	САЩ	7,5	8	5,7 – 8,8
20	Барбадос	7,4	4	6,4 – 8,8
21	Белгия	7,1	6	6,7 – 7,5
22	Катар	7,0	6	4,5 – 9,1
22	Сейнт Лусия	7,0	3	6,7 – 9,1
24	Франция	6,9	6	6,0 – 7,6
25	Чили	6,7	7	6,0 – 7,1
25	Уругвай	6,7	5	6,2 – 7,5
27	Кипър	6,6	4	6,0 – 7,4
27	Естония	6,6	8	5,1 – 7,1
27	Словения	6,6	8	5,5 – 7,5
30	Обединени арабски емирства	6,5	5	4,9 – 7,5
31	Сейнт Винсент и Гренадини	6,4	3	4,9 – 7,5
32	Израел	6,1	6	4,7 – 7,2
32	Испания	6,1	6	4,7 – 6,7
34	Доминика	5,9	3	4,9 – 6,7
35	Португалия	5,8	6	5,3 – 6,7
35	Пуерто Рико	5,8	4	4,9 – 6,7
37	Ботсуана	5,6	6	4,7 – 6,7

37	Тайван	5,6	9	5,1 – 6,7
39	Бруней	5,5	4	4,7 – 6,7
39	Оман	5,5	5	3,1 – 7,1
39	Южна Корея	5,5	9	4,8 – 6,0
42	Мавриций	5,4	6	4,7 – 6,7
43	Коста Рика	5,3	5	4,6 – 6,7
43	Макао	5,3	3	3,3 – 6,9
45	Малта	5,2	4	3,3 – 6,7
46	Бахрейн	5,1	5	3,1 – 6,0
46	Кабо Верде	5,1	3	3,3 – 7,0
46	Унгария	5,1	8	3,8 – 6,7
49	Бутан	5,0	4	3,9 – 6,0
49	Йордания	5,0	7	3,1 – 7,5
49	Полша	5,0	8	3,1 – 6,0
52	Чехия	4,9	8	3,7 – 7,5
52	Литва	4,9	8	3,7 – 6,7
54	Сейшелски острови	4,8	3	3,0 – 6,7
55	Южна Африка	4,7	8	3,8 – 5,1
56	Латвия	4,5	6	3,6 – 5,1
56	Малайзия	4,5	9	3,1 – 6,2
56	Намибия	4,5	6	3,1 – 5,6
56	Самоа	4,5	3	3,3 – 5,3
56	Словакия	4,5	8	3,4 – 5,2
61	Куба	4,4	3	3,5 – 5,1
61	Турция	4,4	7	3,1 – 5,4
63	Италия	4,3	6	3,3 – 5,2
63	Саудитска Арабия	4,3	5	2,3 – 5,9
65	Тунис	4,2	6	2,3 – 6,6
66	Хърватска	4,1	8	3,3 – 5,2
66	Грузия	4,1	7	2,7 – 5,2
66	Кувейт	4,1	5	2,7 – 6,0
69	Гана	3,9	7	2,5 – 5,1
69	Черна гора	3,9	5	3,2 – 4,7
71	България	3,8	8	2,5 – 5,2
71	Македония	3,8	6	3,1 – 4,6
71	Гърция	3,8	6	2,9 – 5,1
71	Румъния	3,8	8	2,4 – 4,9
75	Бразилия	3,7	7	3,1 – 5,6
75	Колумбия	3,7	7	2,6 – 5,2
75	Перу	3,7	7	3,1 – 4,8
75	Суринам	3,7	3	3,0 – 4,7
79	Буркина Фасо	3,6	7	1,9 – 5,1
79	Китай	3,6	9	2,3 – 5,5
79	Свазиленд	3,6	3	3,0 – 4,7
79	Тринидад и Тобаго	3,6	4	2,9 – 4,7

83	Сърбия	3,5	6	3,1 – 4,5
84	Салвадор	3,4	5	2,6 – 3,9
84	Гватемала	3,4	5	2,6 – 4,5
84	Индия	3,4	10	2,6 – 3,9
84	Панама	3,4	5	3,1 – 3,9
84	Тайланд	3,4	9	2,1 – 4,4
89	Лесото	3,3	6	2,4 – 4,7
89	Малави	3,3	7	1,9 – 4,8
89	Мексико	3,3	7	3,1 – 3,8
89	Молдова	3,3	6	2,2 – 5,2
89	Мароко	3,3	6	2,3 – 4,7
89	Руанда	3,3	4	2,6 – 3,8
95	Албания	3,2	6	2,8 – 3,6
95	Вануату	3,2	3	2,3 – 4,7
97	Либерия	3,1	3	1,9 – 3,8
97	Шри Ланка	3,1	7	2,3 – 3,8
99	Босна и Херцеговина	3,0	7	2,2 – 3,9
99	Доминиканска република	3,0	5	2,7 – 3,3
99	Ямайка	3,0	5	2,6 – 3,4
99	Мадагаскар	3,0	7	2,5 – 3,5
99	Сенегал	3,0	7	1,8 – 5,1
99	Тонга	3,0	3	2,6 – 3,3
99	Замбия	3,0	7	2,6 – 3,5
106	Аржентина	2,9	7	2,5 – 3,5
106	Бенин	2,9	6	1,8 – 3,8
106	Габон	2,9	3	2,6 – 3,1
106	Гамбия	2,9	5	1,5 – 4,9
106	Нигер	2,9	5	2,6 – 3,1
111	Алжир	2,8	6	2,3 – 3,4
111	Джибути	2,8	4	2,0 – 3,3
111	Египет	2,8	6	2,4 – 3,5
111	Индонезия	2,8	9	1,6 – 3,7
111	Кирибати	2,8	3	2,3 – 3,3
111	Мали	2,8	6	2,0 – 3,3
111	Сао Томе и Принсипи	2,8	3	2,4 – 3,3
111	Соломонови острови	2,8	3	2,3 – 3,3
111	Того	2,8	5	1,6 – 5,1
120	Армения	2,7	7	2,3 – 2,9
120	Боливия	2,7	6	2,1 – 3,3
120	Етиопия	2,7	7	2,0 – 3,1
120	Казахстан	2,7	7	1,7 – 4,6
120	Монголия	2,7	7	2,0 – 3,3
120	Виетнам	2,7	9	1,8 – 3,9
126	Еритрея	2,6	4	1,6 – 4,7

126	Гвиана	2,6	4	2,5 – 2,7
126	Сирия	2,6	5	1,7 – 3,1
126	Танзания	2,6	7	1,9 – 3,1
130	Хондурас	2,5	6	1,8 – 3,0
130	Ливан	2,5	3	1,9 – 3,1
130	Либия	2,5	6	1,8 – 3,3
130	Малдивски острови	2,5	4	1,7 – 3,3
130	Мавритания	2,5	7	1,8 – 5,1
130	Мозамбик	2,5	7	1,8 – 3,1
130	Никарагуа	2,5	6	1,8 – 2,8
130	Нигерия	2,5	7	1,9 – 3,1
130	Уганда	2,5	7	1,8 – 3,5
139	Бангладеш	2,4	7	1,4 – 3,1
139	Беларус	2,4	4	1,8 – 3,1
139	Пакистан	2,4	7	1,7 – 3,1
139	Филипини	2,4	9	1,8 – 3,4
143	Азербайджан	2,3	7	1,7 – 2,9
143	Коморски острови	2,3	3	1,6 – 3,3
143	Непал	2,3	6	1,7 – 2,9
146	Камерун	2,2	7	1,6 – 3,1
146	Еквадор	2,2	5	1,8 – 2,7
146	Кения	2,2	7	1,8 – 2,9
146	Русия	2,2	8	1,6 – 2,6
146	Сиера Леоне	2,2	5	1,8 – 2,7
146	Източен Тимор	2,2	5	1,3 – 2,7
146	Украйна	2,2	8	1,7 – 3,1
146	Зимбабве	2,2	7	1,3 – 3,3
154	Кот д`Ивоар	2,1	7	1,6 – 3,1
154	Папуа Нова Гвинея	2,1	5	1,4 – 2,7
154	Парагвай	2,1	5	1,7 – 2,7
154	Йемен	2,1	4	1,4 – 2,7
158	Камбоджа	2,0	8	1,5 – 2,5
158	Централноафриканска република	2,0	4	1,9 – 2,4
158	Лаос	2,0	4	1,5 – 2,9
158	Таджикистан	2,0	8	1,4 – 3,3
162	Ангола	1,9	5	1,8 – 2,0
162	Република Конго	1,9	5	1,4 – 2,4
162	Демократична република Конго	1,9	5	1,6 – 2,4
162	Гвинея - Бисау	1,9	3	1,8 – 2,0
162	Киргизстан	1,9	7	1,6 – 2,3
162	Венецуела	1,9	7	1,5 – 2,1
168	Бурунди	1,8	6	1,4 – 2,3
168	Екваториална Гвинея	1,8	3	1,6 – 1,9

168	Гвинея	1,8	5	1,6 – 1,9
168	Хаити	1,8	3	1,4 – 2,3
168	Иран	1,8	3	1,7 – 1,9
168	Туркменистан	1,8	4	1,6 – 1,9
174	Узбекистан	1,7	6	1,3 – 1,9
175	Чад	1,6	6	1,4 – 1,9
176	Ирак	1,5	3	1,2 – 1,8
176	Судан	1,5	5	1,2 – 1,8
178	Мианмар	1,4	3	0,9 – 1,8
179	Афганистан	1,3	4	0,9 – 1,6
180	Сомалия	1,1	3	0,9 – 1,4